

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS35	
	Štandardy v primárnom ošetrovatel'stve		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 10.05.2022	Strana:	1 z 11

Organizačná smernica č. OS35 Štandardy v primárnom ošetrovatel'stve

Číslo výtlačku: 1

	Meno a priezvisko	Funkcia	Dátum	Podpis
Vypracoval:	Mgr. Katarína Ondejčíková	Vedúca sociálno – zdravotníckeho úseku	10.05.2022	
Preveril:	Ing. František Martaus PhD.	Riaditeľ	11.05.2022	
Schválil:	Ing. František Martaus PhD.	Riaditeľ	11.05.2022	

Príručka kvality je duševným vlastníctvom organizácie. Každé jej použitie bez súhlasu vydavateľa je porušením vlastníckych práv v zmysle zákona 185/2015 Z.z. To sa týka aj jej rozmnožovania, vypisovania, distribúcie iným ako oficiálnym príjemcom, vrátane kopírovania a uloženia textu v elektronickej forme.

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS35	
	Štandardy v primárnom ošetrovatel'stve		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 10.05.2022	Strana:	2 z 11

Záznam o zmenách

P.č.	Dátum	Číslo kapitoly	Popis zmien	Navrhol	Schválil
1.	10.05.2022	Všetky	Prvé spracovanie dokumentu	Mgr. Katarína Ondejčíková	Ing. František Martaus PhD.
2.					
3.					
4.					

Obsah

Všeobecné ustanovenia	2
Zabezpečenie ošetrovateľskej starostlivosti.....	3
Všeobecné ustanovenia pri poskytovaní OS:	6
Zabezpečenie liekov a zdravotných pomôcok	7
Poriadok a dezinfekcia	8
Hygiena klientov a stravovanie	9
Záverečné ustanovenia	10

Čl. 1 Všeobecné ustanovenia

1. Centrum sociálnych služieb – Nádej Dolný Lieskov (ďalej len CSS – Nádej) v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o sociálnych službách) vydáva túto smernicu, ktorou bližšie ustanovuje, konkretizuje a zabezpečuje pravidlá a postupy pri prevencii a riešení krízových situácií v zariadení.
2. Táto smernica platí pre zamestnancov a prijímateľov sociálnych služieb všetkých poskytovaných druhov služieb – Domov sociálnych služieb, Špecializované zariadenie, Zariadenie podporovaného bývania.

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS35	
	Štandardy v primárnom ošetrovatel'stve		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 10.05.2022	Strana:	3 z 11

Čl. 2

Zabezpečenie ošetrovatel'skej starostlivosti

1. Za dodržiavanie požiadaviek štandardného postupu **zodpovedá osoba** zodpovedná za poskytovanie ošetrovatel'skej starostlivosti v zariadení CSS NÁDEJ Dolný Lieskov:
 - vedúca sociálno – zdravotníckeho úseku
 - vedúca sestra (ďalej sestra) .
2. **Sestra koordinuje** ošetrovatel'skú starostlivosť poskytovanú metódou ošetrovatel'ského procesu v súčinnosti s ostatnými členmi multidisciplinárneho tímu poskytujúceho starostlivosť prijímateľovi sociálnych služieb (ďalej PSS) .
3. **Ošetrovatel'skú starostlivosť** v zariadení poskytujú zamestnanci, ktorí spĺňajú podmienky na výkon zdravotníckeho povolania podľa osobitného predpisu.
4. **Ošetrojúci lekár PSS zodpovedá:**
 - za zabezpečenie alebo priame poskytnutie lekárskej starostlivosti, a to vyšetrenia, ošetrovania a zostavenia liečebného plánu v ambulancii alebo v ZSS;
 - za zabezpečenie poskytnutia telefonickkej, elektronickej (archivovanej) alebo osobnej konzultácie so sestrou.
5. **Sestra je kompetentná** a zároveň zodpovedá za primeranú úroveň starostlivosti v súlade s potrebami PSS a pri zohľadnení prítomných rizík v rámci nasledovných činností:
 - a) Príjem PSS vrátane vstupného komplexného ošetrovatel'ského posúdenia stavu potrieb a rizík
 - b) Posudzovanie, plánovanie a realizácia ošetrovatel'ských intervencií v rozsahu odbornej spôsobilosti a rozsahu praxe sestry stanoveného v platnom právnom predpise MZ SR
 - c) Zabezpečenie primeranej lekárskej starostlivosti a plnenia aktuálnej ordinácie lekára
 - d) Prepustenie/preklad PSS vrátane odovzdania komplexnej informácie a/alebo edukácie osobám/inštitúciám zabezpečujúcim pokračujúcu starostlivosť
 - e) Zabezpečenie dostupnosti a kontinuity starostlivosti
 - f) Vedenie zdravotnej dokumentácie podľa platnej legislatívy

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS35	
	Štandardy v primárnom ošetrovatel'stve		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 10.05.2022	Strana:	4 z 11

6. Sestra ďalej

- a) pomáha koordinovať činnosti s pracovníkmi zabezpečujúcimi sociálnu starostlivosť, fyzioterapeutom, masérmi, ošetrojúcim lekárom a ďalšími zamestnancami (prípadne prítomnými dobrovoľníkmi, študentmi v rámci praxe a účastníkmi kurzu opatrovania);
- b) usiluje o rozvoj kvality ošetrovateľskej starostlivosti;
- c) dbá o kultúru, čistotu, funkčnosť, účelnosť a plné vybavenie prostredia lôžkového zariadenia;
- d) pri výkone ošetrovateľskej starostlivosti je príkladom etického, ľudského a zároveň profesionálneho prístupu;
- e) k výkonu svojej funkcie pristupuje zodpovedne, zachováva si nadhľad, voči tímu je spravodlivo kritická, náročná, uvedomuje si svoju pozíciu vodcu tímu a zároveň reprezentanta vysokej úrovne poskytovanej starostlivosti voči pacientom, ich blízkym ako aj iným subjektom.

7. Cieľom komplexného oše manažmentu je popísať činnosti k maximálne možnému/-ej:

- stabilizácii zdravotného stavu pacienta;
- zmierňovaniu bolesti a fyzického utrpenia;
- podpore udržania a/alebo rozvoja sebaopatery, mobility a kognitívnych schopností;
- redukcii psychického utrpenia, napr. depresie, úzkosti, smútku a beznádeje;
- primeranému uspokojovaniu potrieb v kontexte holistického prístupu;
- redukcii vzniku a rozvoja ošetrovateľských diagnóz a problémov v súvislosti s očakávanými rizikami;
- eliminácii destabilizácie;
- koordinácii pri poskytovaní starostlivosti a služieb, ktoré minimalizujú nutnosť prekladu do nemocnice;
- spolupráci a súčinnosti s blízkymi osobami PSS.
- zabezpečenie ochrany života a zdravia;
- zabezpečenie primeranej starostlivosti;
- zabezpečenie dôstojnosti;

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS35	
	Štandardy v primárnom ošetrovatel'stve		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 10.05.2022	Strana:	5 z 11

- zabezpečenie primeranej informovanosti, edukácie a komunikácie v závislosti od stavu pacienta;
- ochrana práv bezbranného, závislého a ohrozeného pacienta

Pre zabezpečenie komplexnej ošetrovateľskej starostlivosti o pacienta môže sestra delegovať činnosti aj na praktickú sestru, sanitárov a opatrovateľov v rozsahu ich odbornej spôsobilosti, pričom starostlivosť o pacienta je kontrolovaná sestrou.

Ošetrovateľské výkony, ktoré sestra realizuje pri poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti, sú realizované v rozsahu odbornej spôsobilosti a rozsahu praxe sestry stanoveného v platnom právnom predpise MZ SR.

8. V CSS – NÁDEJ poskytujeme:

1. **Zdravotnú starostlivosť**, ktorá zahŕňa preventívnu, dispenzárnú, diagnostickú, liečebnú a ošetrovateľskú starostlivosť. Zabezpečuje sa formou ambulantnej, ústavnej a lekárenskej starostlivosti.
2. **Ošetrovateľskú starostlivosť**, čo je komplexná starostlivosť o klienta, ktorá zohľadňuje jeho potreby v súvislosti s chorobami, so špecifickými syndrómami a komplikáciami chorôb. Vyznačuje sa diferencovaným, komplexným, kontinuálnym, aktívnym a plánovaným prístupom ako aj zameraním na prevenciu.
3. **Opatrovateľskú starostlivosť** – predstavuje pomoc chorým, zdravotne postihnutým a starým občanom. Jej cieľom je podporovať činnosti, ktoré zachovávajú zdravie, vedú k uzdraveniu, prípadne k pokojnej smrti.

9. Poskytovanie zdravotnej starostlivosti v ambulancii praktického lekára

Klientom nášho zariadenia sa ZS zabezpečuje cestou praktického lekára pre dospelých na základe podpísanej dohody o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Zdravotná dokumentácia klientov je uložená v zariadení v ambulancii. Lieky predpisuje praktický lekár 1 x za dva týždne, zdravotnícke pomôcky 1 x za mesiac, lekár psychiater predpisuje lieky 1 x mesačne.

Preventívne prehliadky vykonáva lekár 1 x za dva roky, sezónne očkovania sa vykonávajú v zariadení. Akútne stavy a imobilných klientov navštevuje praktický lekár podľa potreby v zariadení, ostatní klienti sú ošetrovaní v ambulancii praktického lekára.

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS35	
	Štandardy v primárnom ošetrovatel'stve		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 10.05.2022	Strana:	6 z 11

10. Zabezpečenie odborných vyšetrení

Doporučené odborné vyšetrenia absolvujú klienti podľa zdravotného stavu sanitným vozidlom, prípadne služobným autom v zariadení.

Lekár psychiater navštevuje klientov v zariadení 1 x mesačne a podľa potreby sú klienti ošetrení v ambulancii odborného lekára .

11. Sledovanie epidemiologický závažných ochorení

Praktický lekár je povinný sledovať výskyt epidemiologicky infekčných ochorení v zariadení

V prípade výskytu týchto ochorení má zariadenie vypracované opatrenie proti prenosným ochoreniam.

Čl. 3

Všeobecné ustanovenia pri poskytovaní OS

1. OS je zabezpečovaná v nepretržitej prevádzke vrátane soboty, nedele a sviatkov v súlade s rozpisom služieb.
2. OS pre klientov zabezpečuje zdravotnícky úsek pod dohľadom všeobecného lekára pre dospelých (dohoda medzi obyvateľom a lekárom).
3. Odborné ošetrovateľské výkony vykonávajú sestry zariadenia a sú v súlade príslušných kompetencií. Pri vykonávaní ošetrovateľských výkonov sa riadia ošetrovateľskými štandardmi .
4. Klienti s infekčnými ochoreniami /napr. pásový opar, chrípka .../ sú podľa možnosti izolovaní a poskytuje sa im adekvátne starostlivosť s dodržiavaním opatrení proti prenosným ochoreniam.
5. O zdravotnom, fyzickom a psychickom stave klientov z hľadiska medicínskeho a lekárskeho potrieb sú vedené ošetrovateľské záznamy.

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS35	
	Štandardy v primárnom ošetrovatel'stve		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 10.05.2022	Strana:	7 z 11

Čl. 4

Odber a likvidácia biologického materiálu

Odber biologického materiálu vykonávajú podľa ordinácie lekára zdravotné sestry zariadenia podľa ošetrovateľských štandardov.

Odosielanie biologického materiálu do príslušných laboratórií je zabezpečené cestou praktického lekára .

Nebezpečný odpad je zhromažďovaný v uzavretých plastových zberných nádobách a jeho likvidácia je zabezpečená v súlade so zákonom .

Čl.5

Zabezpečenie liekov a zdravotných pomôcok

1.Predpis a zabezpečenie liekov a zdravotných pomôcok

Lieky predpisuje praktický lekár 1 x za mesiac a pri doporučení nových liekov podľa potreby. Zdravotné pomôcky predpisuje praktický lekár 1 x mesačne.

Lieky a zdravotné pomôcky vyberá z lekárne zdravotnícky personál alebo klient sám.

2. Uloženie a uskladnenie liekov

Uloženie liekov je potrebné zabezpečiť tak, aby nedošlo k ich poškodeniu, zneužitiu, alebo nesprávnemu zaobchádzaniu s nimi. /Zákon č. 140/1998 Z.z./

Lieky sa uskladňujú na suchom mieste, pri odporúčanej teplote, chránené pred svetlom a mrazom.

Na každom prípravku musí byť vyznačený dátum expirácie . Po uplynutí doby expirácie nie je možné liek použiť na terapeutické účely . Exspirované lieky sa zneškodňujú podľa osobitného predpisu . /Zákon NR SR č. 223/2001 /

Po prinesení liekov z lekárne sa tieto uložia na príslušných ambulanciách v uzamykateľných skrinách a vyčlenených chladničkách . Jednotliví klienti majú v týchto skrinách košíčky označené svojím menom a v nich uložené predpísané lieky.

Lieky pre klientov sú predpisované iba v aktuálne potrebnom množstve .

Uskladnené lieky sestry priebežne kontrolujú.

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS35	
	Štandardy v primárnom ošetrovatelstve		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 10.05.2022	Strana:	8 z 11

3. Sestry lieky dávkujú podľa ordinácie lekára v jednotlivých zmenách podľa harmonogramu práce. Lieky sú dávkované pre každého klienta do označenej liekovky. Sestra svojím podpisom potvrdí správne dávkovanie liekov do rúk klienta.

4.Evidencia podávania liekov - zdravotnícky pracovník, ktorý podá liek v súlade s ošetrovateľským štandardom toto potvrdí svojím podpisom v Evidencii podávania liekov.

5. Uchovávanie omamných látok v zariadení

Omamné látky – sú látky vyvolávajúce návyk, , psychickú a fyzickú závislosť ľudí, charakterizovanú zmenami správania sa so závažnými zdravotnými a psychosociálnymi následkami.

Predpis omamných látok zabezpečuje odborný lekár, alebo praktický lekár na doporučenie odborného lekára na osobitnom predpise. Výber z lekárne zabezpečuje vedúca sestra úseku.

Omamné látky sa uchovávajú na príslušnom úseku v uzamknutom trezore v ambulancii sestier, kľúče sú na dohodnutom mieste.

Každý klient, ktorý užíva omamné látky má zavedený **Osobitný záznam**

o spotrebe omamných látok, ktorý obsahuje:

- meno, priezvisko, rodné číslo
- dátum a čas podania omamnej látky
- podpis sestry, ktorá omamnú látku podala
- súčasný stav zásob omamnej látky

Čl. 6

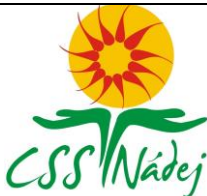
Poriadok a dezinfekcia

Zdravotnícky personál je zodpovedný za poriadok a dezinfekciu, sterilizáciu na zverenom oddelení. Taktiež sú povinný dodržiavať poriadok v šatniach a zamestnaneckej kúpeľni.

Upratovanie sa prevádza bežným mechanickým postupom za pomoci prístupných čistiacich a dezinfekčných prostriedkov.

Upratovanie a dezinfekcia:

- **denne** - nočné stolíky, umývadlá, kuchynské dresy na izbách,
- kúpeľne, umývadlá,
- pomocné zariadenia,

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS35	
	Štandardy v primárnom ošetrovatel'stve		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 10.05.2022	Strana:	9 z 11

- sklad špinavého prádla,
- príručné kuchynky na oddelení + riad,
- nástroje,
- **týždenne** - dôkladne kuchynku, riad,
- pomocné zariadenia (hygienické stoličky, schodíky, prepravky, koše),
- dôkladne sklad čistého a špinavého prádla,
- dôkladne príručný sklad na oddelení,
- dôsledne ošetrovňu a jej zariadenia podľa týždenného harmonogramu,
- **mesačne** - rozmraziť chladničku.

Pri práci s bielizňou dodržiavať zásady správnej manipulácie s bielizňou – nekrížiť špinavú a čistú časť, bielizeň triediť do košov, nehádzať bielizeň po zemi.

Bielizeň po zomrelom klientovi, napadnutú bielizeň hmyzom namočiť do dezinfekčného roztoku, pri práci používať ochranný odev.

Dezinfekčný roztok pripravovať tesne pred použitím, dbať na dodržanie koncentrácie a doby účinku dezinfekčného roztoku.

Čl.7

Hygiena klientov a stravovanie

Zdravotnícky personál je zodpovedný za dodržiavanie hygieny klientov:

- osobnej hygieny (pravidelné kúpanie, holenie, strihanie nechťov).
- prezliekanie osobnej bielizne najmenej 1 x za týždeň,
- prezliekanie posteľnej bielizne najmenej 1 x za 14 dní,
- za dodržiavanie čistoty a poriadku v nočných stolíkoch, skriniach, príručných kuchynkách, skrinkách na topánky,
- dôležité je vetranie – účinnejšie je častejšie v menších časových intervaloch má nadväzovať na úpravu lôžka.

Zdravotnícky personál je zodpovedný za dodržiavanie hygienických predpisov pri podávaní a rozdeľovaní stravy, za dodržiavanie zásad kultúrneho stravovania.

Podľa stavu klienta je podávané jedlo v konzistencii, aká je pre PSS najlepšia. Jedlo pred podaním je upravené a naporciované v závislosti na schopnostiach a zručnostiach PSS.

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS35	
	Štandardy v primárnom ošetrovatel'stve		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 10.05.2022	Strana:	10 z 11

Čl. 8

Záverečné ustanovenia

1. Túto smernicu je možné meniť a dopĺňať iba číslovaným dodatkom.
2. Táto smernica nadobúda platnosť dňom jej podpisu štatutárnym zástupcom CSS – Nádej.

Záznamové zošity

Záznam merania tlaku – mesačne (evidenčný zošit)

Upratovanie na izbách

Plán kúpania klientov (evidenčný zošit)

Kniha hlásenia (evidenčný zošit)

Váženie PSS

Všeobecne platná legislatíva

Zákon č. 448/2008 Z. z. / o sociálnych službách/

Zákon č. 576/2004 Z. z. / o zdravotnej starostlivosti a službách súvisiacich s ich poskytovaním/

Vyhl. č. 109/2009 Z. z. / výber zdravot. výkonov v Katalógu zdrav. výkonov vykonávaných v rámci ZSS

Zákon 140/1998 Z .z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach

Zákon NR SR č. 223/2001 o odpadoch

Zákon NR SR č. 742/2004 o odbornej spôsobilosti na výkon zdravotníckeho povolania

Vyhláška 306/2005 Z .z. zoznam sesterských diagnóz

Zákon NR SR č.139/1998 Z. z. o omamných látkach

Zákon č. 470/2005 Z. z. o pohrebníctve

Zákon 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov

	Organizačná smernica		Číslo dokumentu: OS35	
	Štandardy v primárnom ošetrovatel'stve		Vydanie číslo: 1	
	Zmena číslo: 1	Dátum zmeny: 10.05.2022	Strana:	11 z 11

Zoznam príloh:

Názov prílohy	Číslo prílohy
Ošetrovateľský záznam	1
Evidencia podávania liekov	2
Ošetrovateľský plán	3
Dekurz ošetrovateľskej starostlivosti	4
Ošetrovateľské štandardy	5
Vstupná ošetrovateľská anamnéza	6